

ZAVOD ZA GRADBENIŠTVO SLOVENIJE

LETNO Poročilo za leto 2017

(Poročilo za ustavovitelja)

Ljubljana, junij 2018

POSLOVNO POROČILO

1. VIZIJA IN POSLANSTVO ZAG

ZAG je v "Programu dela za obdobje 2014-2018", ki ga je na 53. redni seji dne 6. 6. 2013 potrdil UO, določil tudi vizijo in poslanstvo ZAG. Pri tem smo izpostavili, da bi žeeli še okrepliti svojo vlogo kot osrednjega inštituta na širšem področju gradbeništva v tesnem sodelovanju z domačimi in tujimi inštitucijami, ter industrijo. Še naprej bomo ohranjali celovitost ZAG in še posebej njegov status neodvisne, nepristranske ter neprofitne inštitucije. V okviru realnih možnosti se bomo približevali enakomerni porazdelitvi poslovnih prihodkov med tri glavna področja aktivnosti ZAG: znanstveno in razvojno-raziskovalna dejavnost, potrjevanje skladnosti in certificiranje gradbenih proizvodov, druge dejavnosti za trg: ekspertna mnenja in tehnične analize, študije, preiskave, meritve, nadzor, opazovanja in analize stanja. Pri tem bomo skrbeli za odličnost znanstvenega delovanja, visoko strokovnost tehničnih aktivnosti in učinkovitost sodelovanja z industrijo.

2. KRATKA PREDSTAVITEV ZAG IN POUDARKI ZA LETO 2017

2.1. Kratek opis ZAG

ZAG kot multidisciplinarni javni raziskovalni zavod izvaja javno službo v obliki raziskovalnih programov na področju, ki je za Slovenijo tako pomembno, da obstaja državni interes, da se na njem dolgoročno raziskuje. ZAG kot osrednja slovenska institucija za gradbeništvo pa za trg opravlja predvsem:

- raziskovanje, ki ni javna služba,
- predkonkurenčni razvoj na področju gradbeništva,
- razvoj novih metod preizkušanja in meritve,
- preizkušanje, potrjevanje skladnosti in certificiranje gradbenih materialov, proizvodov in izvedenih del,
- kalibriranje in overjanje merit, etalonov in referenčnih materialov.
- študije, preiskave, meritve, pregledi, opazovanja in analize stanja gradbenih objektov in transportnih naprav, prometnic, naravnega in bivalnega okolja ter analize stanja na področju učinkovite rabe in obnovljivih virov energije.

ZAG pridobiva sredstva za izvajanje javne službe (raziskovalnega in infrastrukturnega programa) iz državnega proračuna, z opravljanjem dejavnosti za trg pa s plačili naročnikov. Od javnih naročnikov naročila pridobiva v skladu z zakonom o javnih naročilih, od gospodarske sfere pa z neposrednimi naročili ali na podlagi izstavljenih ponudb. Ustanovitelj prevzema odgovornost za obveznosti iz naslova javne službe, medtem ko za obveznosti iz lastne dejavnosti jamči sam ZAG. ZAG je za izvajanje nalog organiziran tako, da dosega čim večjo strokovno in znanstveno uspešnost, upoštevajoč pri tem zahteve stroke, cilje, velikost in obseg raziskovalne dejavnosti ter človeške in materialne možnosti ZAG-a.

Za opravljanje svojih dejavnosti je ZAG organiziran v:

- raziskovalno-preskuševalni sektor,
- službo za upravljanje kakovosti,
- certifikacijsko službo,
- službo za tehnične ocene in soglasja,
- enoto za finance, računovodstvo, informatiko in projektno podporo,
- enoto za pravne in kadrovske zadeve,
- enoto za investicije in tehnično podporo.

ZAG upravlja Upravni odbor, ki šteje sedem članov. Delo in poslovanje ZAG vodi direktor, ki je za svoje delo odgovoren Upravnemu odboru in ustanovitelju. Za obravnavanje in odločanje o vprašanjih s področja strokovnega dela ZAG je oblikovan Znanstveni svet.

2.2. Osnovni podatki o raziskovalni dejavnosti

ZAG izvaja raziskovalni program Gradbeni objekti in materiali (P2-0273), ki ima podporo infrastrukturne skupine Preizkušanje materialov in konstrukcij (I0-0032). Raziskave so v letu 2017 potekale tudi v okviru 13 projektov, sofinanciranih s strani ARRS: pri 8 je bil ZAG nosilec, pri 5 je sodeloval. Poleg tega se je v letu 2017 na ZAG usposabljalo 8 mladih raziskovalcev (trije so v letu 2017 usposabljanje zaključili).

ZAG je v letu 2017 izvajal še 1 projekt 7. Okvirnega programa EU, ki se je v letu 2017 tudi zaključil. Poleg tega je izvajal 11 projektov v programu Obzorje 2020, 3 so se v letu 2017 zaključili. Iz omenjenih projektov smo v letu 2017 pridobili nekaj več kot 450 tisoč €. Poleg tega je ZAG v letu 2017 izvajal 5 projektov, financiranih iz drugih mednarodnih virov. Projekt EC LIFE+, projekt v shemi M-Era.Net, ter projekt v okviru CEDR so se zaključili v letu 2017 zaključili. Začeli pa smo z izvajanjem projekta v okviru Urban Innovation Actions in raziskovalnim projektom, financiranim s strani podjetja OMV. Iz omenjenih mednarodnih projektov smo v letu 2017 pridobili približno 165 tisoč €.

V letu 2017 smo sodelovali tudi pri 13 COST projektih.

V letu 2015 smo postali partner v mreži EIT Raw Materials (krovni projekt), znotraj katerega smo v letu 2017 kot partner izvajali 11 projektov: 5 Network of Infrastructure projekte, 3 Upscalling projekte in 3 Wider Society Learning projekte. V letu 2017 smo iz tega naslova pridobili približno 33 tisoč €.

Izvajamo tudi 10 projektov, ki se financirajo iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov:

- 4 RRI projekte, ki jih sofinancira MIZŠ, in sicer na naslednjih področjih: Pametne zgradbe in dom z lesno verigo, Mreže za prehod v krožno gospodarstvo, Mobilnost, Razvoj materialov kot končnih produktov,
- 5 projektov, financiranih v okviru razpisa Raziskovalci na začetku kariere 2.0,
- 1 projekt čezmejnega sodelovanja Interreg Slovenija Italija.

Skupna vrednost sofinanciranja RRI projektov iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov je v letu 2017 znašala približno 660 tisoč €.

ZAG je imel konec leta 2017 naslednjo intelektualno lastnino (patenti in inovacije):

	Stanje 31.12.2017
Število slovenskih patentov	6
Število patentnih prijav pri Evropski patentni organizaciji (EPO)	2
Število vloženih patentnih prijav na patentni urad, ki so opravili popolni preizkus patentne prijave	2
Število odobrenih mednarodnih patentov	2
Število prodanih patentov	0

Najpomembnejši nakupi raziskovalne in meritne opreme v letu 2017 so bili:

1	Nadgradnja univerzalnega preskuševalnega stroja (Zwick 2500kN)
2	Izotermni kalorimeter
3	Hidravlični bat 1000kN
4	Higrotermalna komora

Oprema za znanstveno-raziskovalno delo je odpisana v višini 86 %.

Kot tri najpomembnejše dogodke v letu 2017 štejemo:

- Na ZAG je v februarju potekala dobro obiskana predstavitev rezultatov razvojno raziskovalnega projekta Zemeljske in betonske vodne pregrade strateškega pomena v RS - VODPREG 2, ki ga je koordiniral doc. dr. Stanislav Lenart. Namen projekta je bil pridobiti čim boljše podlage za vzpostavitev celovitega sistema upravljanja in zagotavljanja varnosti pregrad in prebivalstva v njihovem vplivnem območju. Kvalitetna izdelava in primerno vzdrževanje vodnih pregrad lahko močno vpliva na življenje okoliških prebivalcev, kar je bilo predstavljeno tudi v prispevku RTV SLO »Jez v Kaliforniji bo vzdržal: ljudje se lahko vrnejo domov« in članku v Delu »Država podcenjuje možnost zrušenja zemeljskih pregrad«.

- Marca smo v sodelovanju s Slovenskim združenjem za požarno varstvo (SZPV) organizirali seminar Gradbeni proizvodi za pasivno požarno zaščito in delavnico Požarna vrata in vrata na evakuacijskih poteh. Na seminarju je bila predstavljena nova smernica SZPV 413 - Zahteve za avtomatska vrata na evakuacijskih poteh. Friderik Knez (ZAG) in Mateja Gris (SZPV) sta podala uvodni pozdrav in vmesne strokovne komentarje.
- Na ZAG smo maja gostili mednarodno delavnico o alkalno aktiviranih materialih, oziroma geopolimerih. Omenjeni materiali so lahko konkurenčni mineralnim vezivom, keramiki, umetnemu agregatu, betonu, anorganskim penam in zato potencialno zanimivi za uporabo v gradbeništvu. Predavatelji na delavnici so prišli z uglednih ustanov kot so: Univerza v Sheffieldu (Anglija), EMPA (Švica), BAM (Nemčija), CNR (Italija) in TU Delft (Nizozemska). Med njimi so bile tudi predstavnice ZAG: dr. Vilma Ducman, dr. Lidija Korat in doc.dr. Sabina Kramar. Delavnice se je udeležilo skoraj 50 udeležencev, moderator je bil dr. Aljoša Šajna.

Na področju znanosti lahko v letu 2017 izpostavimo predvsem naslednje dosežke:

- V okviru projekta, ki je bil med 10 odobren na razpisu Horizon 2020 WIDESPREAD-1-2014: Teaming, smo vzpostavili Center odličnosti za raziskave in inovacije na področju obnovljivih materialov in zdravega bivanjskega okolja (InnoRenew CoE). ZAG je član konzorcija, ki je sestavljen iz osmih slovenskih partnerjev in nemškega inštituta Fraunhofer WKI. Začeli smo izvajati 8 t.i. »boost« projektov: ZAG koordinira 4 od njih.
- V okviru projekta LIFE RusaLCA (LIFE12 ENV/SI/1000443) smo vzpostavili delovanje pilotnega sistema za remediacijo komunalne odpadne vode za njen ponovno uporabo. S soavtorji iz IJS smo vložili PCT mednarodno patentno prijavo pri *World Intellectual Property Organization* (WIPO), ki ima naslov Remediacijska naprava in postopek za remediacijo vod iz malih bioloških naprav (Številka prijave PCT/SI2017/050002).
- V okviru EU projekta DESTination RAIL: Decision Support Tool for Rail Infrastructure Managers smo razvili metodologijo za sistematično spremljanje stanja na omrežju železniške infrastrukture in ocenjevanje tveganj, ki so povezana z izpadi delov omrežja.

Kot pet najpomembnejših znanstvenih objav lahko navedemo:

A. Pondelak, S. Kramar, M. Kikelj, A. Sever Škapin, In-situ study of the consolidation of wall paintings using commercial and newly developed consolidants, *Journal of cultural heritage*, ISSN 1296-2074, 2017, vol. 28, str. 1-8.

L. Korat, V. Ducman, The influence of the stabilizing agent SDS on porosity development in alkali-activated fly-ash based foams, *Cement & Concrete Composites*, ISSN 0958-9465, 2017, vol. 80, str. 168-174.

- B. Zajec, M. Leban Bajt, S. Lenart, G. Kenneth, A. Legat, Electrochemical impedance and electrical resistance sensors for the evaluation of anticorrosive coating degradation, *Corrosion reviews*, ISSN 0334-6005, 2017, vol. 35, iss. 2, str. 65-74.
- M. Hajdukovič, N. Knez, F. Knez, J. Kolšek, Fire Performance of External Thermal Insulation Composite System (ETICS) Facades with Expanded Polystyrene (EPS) Insulation and Thin Rendering. *Fire technology*, ISSN 0015-2684, 2017, vol. 53, issue 1, str. 173-209.
- A. Žnidarič, J. Kalin, M. Kreslin, Improved accuracy and robustness of bridge weigh-in-motion systems. *Structure and infrastructure engineering*, ISSN 1573-2479, 2017, str. 1-13.

2.3. Osnovni finančni podatki

Celotni prihodki ZAG so v letu 2017 znašali 9.690 tisoč €, celotni odhodki pa 9.346 tisoč €. Presežek prihodkov je bil 343 tisoč €. Delež tržne dejavnosti v prihodkih iz poslovanja je znašal 63%, delež prihodkov iz gospodarstva pa 58%. Pri tem pomemben del predstavlja večja podjetja v državni lasti: DARS, TEŠ, Dravske in Savske elektrarne. Zelo veliko pozornost smo posvetili raziskovalnim aktivnostim, predvsem v mednarodnem prostoru. Prihodki iz mednarodnih raziskovalnih projektov so dosegali skoraj 7 % poslovnih prihodkov. Pri večini omenjenih mednarodnih raziskovalnih projektov smo vključili domačo industrijo in delno tudi državne inštitucije. Pri tem smo izvedli večje število inovacij in tehničnih izboljšav, ki se že uporabljajo v praksi.

2.4. Osnovni kadrovski podatki

Na dan 31.12.2017 je bilo na ZAG zaposlenih 194 delavcev. Med njimi je bilo 86 raziskovalcev, od tega 37 žensk in 49 moških. V pedagoški proces je bilo vključeno 10 raziskovalcev. V letu 2017 se je na ZAG usposabljal 8 mladih raziskovalcev (3 so usposabljanje že zaključili).

V letu 2017 je ZAG obiskalo več odličnih tujih znanstvenikov:

- Prof.dr. John L. Provis, Univerza v Sheffieldu, VB, je ZAG obiskal v okviru seminarja o alkalno aktiviranih materialih. Dogovorili smo se za različne oblike sodelovanja, predvsem pri pripravah skupnih projektov in raziskav v okviru mreže Nanocem.
- Prof. dr. Resat Ulusay, Hacettepe University, Ankara, je bil soorganizator delavnice »Rock properties and their role in rock characterization, modelling and design«.
- Prof. dr. Gregor Mori, Chair of General and Analytical Chemistry, Montanuniversitaet Leoben, je ZAG obiskal večkrat, saj intenzivno sodelujemo v raziskovalno-razvojnem projektu, ki ga financira OMV Avstrija.

2.5. Realizacija programa dela v odstotku

Vsebinsko je bil program ZAG dosežen v celoti, ravno tako tudi vrednostno s 100% doseženo realizacijo načrta poslovnih prihodkov.

2.6. Drugi poudarki

Tudi leto 2017 je bilo, podobno kot zadnjih nekaj let, za ZAG dokaj naporno. Poslovni rezultat je sicer zelo dober, vendar naše delovanje poteka v nestabilnih razmerah. Pri tem nas posebej ovirajo spremenljajoča vlaganja v izgradnjo državne prometne in energetske infrastrukture, ki zahtevajo hitro prilagajanje razmeram in povzročajo določene kadrovske probleme. Podobno je pri raziskovalnih projektih, saj se termini razpisov in tudi delež uspeha zelo spremenljajo.

Ključno za soliden poslovni rezultat je bilo vzporedno delovanje na različnih področjih, od raziskovalnega do strokovnega in potrjevanja skladnosti. Pri tem so se nam obrestovala vlaganja v določena nove vsebinske segmente, ki so šele sedaj postali aktualni. Kot učinkovito se je pokazalo tudi tesno sodelovanje z domačo in tujo industrijo, ter uspešno pridobivanje RR projektov. Na drugi strani smo za različne naročnike prijavili večje število obsežnih projektov in programov raziskav, ki niso bili odobreni ali se zaradi različnih razlogov niso začeli izvajati. Zato je potrebno poudariti, da so bile delovne aktivnosti zaposlenih še precej večje kot kaže poslovni rezultat.

3. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

3.1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovanje ZAG

Vlada RS je s Sklepom o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Zavod za gradbeništvo Slovenije (Ur.l. RS, št. 23/1994, 11/1995, 62/1996, 43/1998, 47/1998, 65/1999, 27/2001, 87/2002, 11/2006 in 47/2011) sprejela akt o ustanovitvi Zavoda za gradbeništvo Slovenije (ZAG). V njem je tudi določila dejavnosti, ki jih ZAG lahko opravlja. V 3. členu je v 1. odstavku določila dejavnosti, ki jih opravlja v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Ur.l. RS, št. 69/2007, 17/2008). V 3. odstavku 3 člena pa so naštete dejavnosti, ki jih predvsem opravlja ZAG, kot osrednja slovenska institucija za gradbeništvo. V poslovнем registru ima ZAG navedene naslednje dejavnosti:

- M 72.190 Raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije,
- M 71.111 Arhitektурно projektiranje,
- M 71.121 Geofizikalne meritve, kartiranje,
- M 71.129 Druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje,
- M 71.200 Tehnično preizkušanje in analiziranje,
- P 85.410 Posrednješolsko neteriarno izobraževanje,
- P 85.421 Višješolsko izobraževanje,
- P 85.422 Visokošolsko izobraževanje,
- P 85.590 Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje,
- R 91.011 Dejavnost knjižnic.

ZAG kot multidisciplinarni javni raziskovalni zavod izvaja kot javno službo raziskovalne programe na področju, ki je za Slovenijo tako pomembno, da obstaja državni interes, da se na njem dolgoročno raziskuje. ZAG kot osrednja slovenska institucija za gradbeništvo pa za trg opravlja predvsem:

- raziskovanje, ki ni javna služba,
- predkonkurenčni razvoj na področju gradbeništva,
- razvoj novih metod preizkušanja in meritev,
- preizkušanje, potrjevanje skladnosti in certificiranje gradbenih materialov, proizvodov in izvedenih del,
- kalibriranje in overjanje meril, etalonov in referenčnih materialov,
- študije, preiskave, meritve, pregledi, opazovanja in analize stanja gradbenih objektov in transportnih naprav, prometnic, naravnega in bivalnega okolja ter analize stanja na področju učinkovite rabe in obnovljivih virov energije.

ZAG pridobiva sredstva za izvajanje javne službe, t.j. raziskovalnega in infrastrukturnega programa, iz državnega proračuna, z opravljanjem dejavnosti za trg pa s plačili naročnikov.

Od javnih naročnikov naročila pridobiva v skladu z zakonom o javnih naročilih, od gospodarske sfere pa bodisi z neposrednimi naročili, bodisi na podlagi izstavljenih ponudb. Ustanovitelj prevzema odgovornost za obveznosti iz naslova javne službe, medtem ko za obveznosti iz lastne dejavnosti jamči zavod.

Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG) izvaja svoje dejavnosti skladno z veljavnim pravnim redom.

Strateški dokumenti, ki vplivajo na določanje vsebinskih ciljev so:

- Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 (Uradni list RS, št. 43/11)
- Slovenska strategija krepitve Evropskega znanstvenega prostora 2016-2020 (ERA Roadmap)

Področna zakonodaja, ki ureja delovanje zavoda je naslednja:

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 112/07, 9/11 in 57/12 – ZPOP-1A)
- Zakon o delovnih razmerjih ((Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US))
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdy in 67/17)
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 88/16)
- Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US)
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617)
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15)
- Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17)

- Uredba o finančnih zavarovanjih pri javnem naročanju (Uradni list RS, št. 27/16)
- Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-II in 60/17)
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 47/13 – ZDU-1G, 50/14, 90/14 – ZDU-II, 14/15 – ZUUJFO in 76/15)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15 in 63/16 – ZDoh-2R in 77/17 – ZMVN-1))
- Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo)
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 71/17)
- Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremjanja njihovega izvajanja za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 3/18)
- Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17 in 69/17)
- Kolektivna pogodba za raziskovalno dejavnost (Uradni list RS, št. 45/92, 50/92 – popr., 5/93, 18/94 – ZRPJZ, 50/94, 45/96, 51/98, 73/98 – popr., 39/99 – ZMPUPR, 106/99, 107/00, 64/01, 84/01, 85/01 – popr., 43/06 – ZKolP, 61/08, 67/08, 40/12, 46/13, 106/15 in 46/17)
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKolP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15 in 88/16)
- ostali veljavni računovodski predpisi in standardi;
- drugi zakoni ter podzakonski predpisi, kot na primer pravilniki, uredbe, sklepi in odredbe, objavljene v Uradnem listu.

Pri svojem strokovnem in vsebinskem delu zavod deluje in uporablja predvsem naslednjo zakonodajo in predpise:

- Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr, 110/13, 19/15, 61/17 – GZ in 66/17 – odl. US)
- Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr.)
- Zakon o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 82/13)
- Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14)
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17 – GZ)
- Zakon o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo)
- Zakon o standardizaciji (Uradni list RS, št. 59/99)
- Zakon o akreditaciji (Uradni list RS, št. 59/99)

- Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11)
- Zakon o splošni varnosti proizvodov (Uradni list RS, št. 101/03)
- javna pooblastila Republike Slovenije, oziroma pristojnih ministrstev za opravljanje določenih dejavnosti;
- druge zakone ter podzakonske predpise, kot na primer pravilnike, uredbe, sklepe in odredbe, objavljene v Uradnem listu.

3.2. Dolgoročni cilji delovanja

ZAG je svoje dolgoročne cilje opredelil v "Programu dela za obdobje 2014-2018", ki ga je na 53. redni seji dne 6. 6. 2013 potrdil UO ZAG in pooblastil direktorja ZAG, da ga posreduje pristojnemu ministrству. Glavne usmeritve so bile naslednje:

- letna fizična realizacija se povečuje v skladu z gospodarsko rastjo,
- v okviru realnih možnosti se bomo približevali enakomerni porazdelitvi poslovnih prihodkov med tri glavna področja aktivnosti ZAG: znanstveno in razvojno-raziskovalna dejavnost, potrjevanje skladnosti in certificiranje gradbenih proizvodov, druge dejavnosti za trg: ekspertna mnenja in tehnične analize, študije, preiskave, meritve, nadzor, opazovanja in analize stanja,
- skupno število zaposlenih se ne bo povečalo, vendar bomo kontinuirano izboljševali izobrazbeno strukturo zaposlenih,
- delež sredstev za obnavljanje in moderniziranje raziskovalno-preskuševalne opreme se bo ohranil na dosedanjem nivoju,
- uredili bomo prostorska razmerja med ZAG in ZRMK d.d.,
- zaključili bomo obnovo osnovne infrastrukture (obnova hale in prizidka ob Laboratoriju za konstrukcije, modernizacija laboratorijev, vključno s Požarnim laboratorijem),
- ohranila se bo celovitost ZAG, še posebej pa njegov status neodvisne, nepristranske in neprofitne inštitucije.

Očitno je, da v okviru prilagajanja gospodarski krizi osnovni cilji ostajajo nespremenjeni (nekateri med njimi so že delno uresničeni). Upamo, da se bodo trendi počasi obrnili v nasprotno smer – vsekakor se bo potrebno prilagajati gospodarskim kazalcem glede kadrov in vlaganj v raziskovalno-preskuševalno opremo.

Med ključnimi cilji zavoda ostaja kontinuirano intenziviranje znanstveno-raziskovalnih aktivnosti, vzporedno z izboljševanjem izobrazbene strukture in istočasnim ohranjanjem skupnega števila zaposlenih. V sodelovanju z industrijskimi partnerji se še tesnejše povezujemo v mednarodno okolje, vendar opažamo da se tudi na tem področju konkurenca zelo zaostruje. Na segmentu kontrole kakovosti želimo svoje delovanje v večji meri razširiti na področje državnih cest, železnic in stanovanjske gradnje, vendar je na omenjenih področjih investicijska dejavnost izjemno nizka. Pri strokovnih dejavnostih, meritvah in izdelavi študij bomo naše delovanje na ožjem področju

kombinirali z aktivnostmi na drugih tehničnih področjih (problematika odlaganja in uporabe odpadkov, energetika, varovanje okolja, avtomobilska industrija, promet).

ZAG bo v okviru programov in projektov raziskovalne dejavnosti usmerjal raziskave predvsem na področjih varnosti in stabilnosti objektov, trajnosti objektov in vpliva na okolje. Na omenjenih področjih načrtujemo tesnejše sodelovanje z domačimi in tujimi univerzami, vključno z izvajanjem visokošolskega in podiplomskega študija. Prav tako bo izvajal dejavnosti v delu, ki ni financiran iz javno finančnih virov. To se nanaša predvsem na izvajanje kontrole kvalitete in strokovne aktivnosti, ki jih ZAG nudi kot pomoč gospodarstvu pri izvajanju njihovih gospodarskih aktivnosti. S tem uspešno izvaja povezavo med znanostjo in gospodarstvom. Prav tako je ZAG z raziskavami vključen v mednarodne projekte, predvsem v EU programe, saj s tem pri nas zagotavlja razvoj podobnih usmeritev gradbeništva kot v tujini.

Infrastrukturna dejavnost v obdobju 2015 – 2020 predstavlja neposredno podporo programske skupini, ki izvaja raziskovalni program ZAG. Raziskovalni program je interdisciplinaren, zato je neposredna povezanost in koordinirano delovanje raziskovalne infrastrukture ključnega pomena za izvajanje raziskav. Dejavnosti, kjer se izvaja infrastrukturni program ZAG, so predvsem v Oddelku za konstrukcije, delno pa tudi v Oddelku za materiale, Oddelku za gradbeno fiziko, Oddelku za geotehniko in prometnice ter v Laboratoriju za metrologijo.

V zadnjem obdobju smo obnovili večino laboratorijskih delovnic, vključno z Laboratorijem za konstrukcije. Obnova omenjenega laboratorija je vključevala tudi izgradnjo prizidka in prekritje žerjavne proge, ter nabavo nove tehnološke opreme. Lani smo po dogovoru z ZRMK d.d. končno izvedli menjavo in odkup zemljišč, ter preselitev v svoje prostore v novi stavbi na Dimičevi 12 (sklep Vlade RS št. 691-02/98-2). To nam bo omogočilo obnovo nekaterih dvoriščnih prostorov, kjer bomo tudi uredili nove laboratorije. Letos bomo predvidoma začeli z izgradnjo Požarnega laboratorija v Logatecu.

3.3. Letni cilji poslovanja ZAG

Letni cilji poslovanja ZAG za leto 2017 so bili opredeljeni v Programu dela in finančnem načrtu, ki ga je Upravni odbor ZAG sprejel na svoji 66. redni seji dne 23.2.2017 in v rebalansu Finančnega načrta 2017, ki je bil sprejet na 74. redni seji dne 11.12.2017.

Cilji so bili usklajeni s strategijo razvoja ZAG in določeni z upoštevanjem preteklih rezultatov in planskih izhodišč MIZŠ za financiranje znanstveno-raziskovalne dejavnosti. Posebej smo načrtovali pridobivanje raziskovalnih sredstev iz EU in industrije. Vzporedno s tem smo upoštevali tudi možnosti za ustvarjanje prihodka iz dejavnosti za trg, povezanih s predvidenimi gibanji na širšem področju gradbeništva.

Za leto 2017 so bili planirani poslovni prihodki v višini 9,108 MIO €, od tega:

- RR dejavnost: 3,155 MIO €,

- dejavnost kontrole kakovosti gradbenih proizvodov in izvedenih del: 3,665 MIO €,
- druge dejavnosti, ki jih ZAG opravlja za trg: 2,288 MIO €.

Za leto 2017 planirani poslovni odhodki so znašali 9,033 MIO €, od tega:

- 5,797 MIO € stroški dela,
- 3,236 MIO € ostali stroški.

Načrtovani poslovni izid po načelu nastanka poslovnega dogodka je bil predviden v višini 116 tisoč €.

3.4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

V letu 2017 so se poslovni prihodki ZAG v primerjavi s preteklim letom povečali za dobrih 9%. Iz spodnje preglednice je razvidno, da se je najbolj (za 25%) povečal znesek in delež RR sredstev, zmanjšali pa so se prihodki, pridobljeni na trgu: predvsem iz področja kontrole kakovosti. Razlog za zmanjšanje tržnih prihodkov je tudi sprememba metodologije njihovega zajemanja, saj v skupnih nastopih (»joint venture«), kjer je ZAG vodilni partner, prihodki ostalih partnerjev niso izkazani. Znesek teh prihodkov je v letu 2017 znašal 275 tisoč €. Posledično so seveda za enak znesek nižji tudi stroški storitev teh partnerjev.

Vsebinsko je najpomembnejši segment ZAG še vedno znanstvena in razvojno-raziskovalna dejavnost. V letu 2017 so prihodki iz razvojno-raziskovalne dejavnosti dosegli 39% celokupnih prihodkov, kar je 5% več kot v letu 2016. S tem so doseženi (in preseženi) tudi dolgoročni cilji ZAG, v skladu s katerimi naj bi vsako področje predstavljalo približno tretjino celotnih prihodkov.

Poslovni prihodki po posameznih dejavnostih (primerjava realizacije za leti 2016 in 2017 ter načrta za leto 2017) so podani v naslednji preglednici:

v k€	Doseženo	Planirano	Doseženo	Indeks	Indeks
	I. 2016	I. 2017	I. 2017	dos.17/dos.16	dos.17/pl.17
RR sredstva	2.999	3.155	3.761	125,4	119,2
Področje kontrole kakovosti	3.529	3.665	3.385	95,9	92,4
Druge dejavnosti za trg	2.254	2.288	2.461	109,2	107,6
Poslovni prihodki skupaj	8.782	9.108	9.607	109,4	105,5

3.5. Nedopustne ali nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela

V letu 2017 ZAG ni ugotovil nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela.

3.6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let

Vsi načrtovani cilji so bili doseženi.

V letu 2017 so bili poslovni prihodki za približno 6 % večji od finančnega načrta. Sicer so se nekoliko znižali prihodki iz področja kontrole kakovosti, vendar so se istočasno povečali prihodki iz strokovnih aktivnosti. Bistveno so se zvišali prihodki iz razvojno-raziskovalnih aktivnosti, saj smo za skoraj 20% presegli načrtovani obseg. Zaradi vsega omenjenega je presežek prihodkov nad odhodki znašal približno 344 tisoč €.

Potrebno je omeniti, da je bil na področju Strategije pametne specializacije (SPS), EU H2020 in EIT, obseg naših aktivnosti še večji kot to kaže seznam formalno odobrenih projektov in prihodki. Naše sodelovanje z industrijskimi partnerji namreč ne zajema le razvojnih dejavnosti, temveč tudi pripravo skupnih strategij dolgoročnega tehnološkega razvoja in vključevanja v mednarodni (predvsem EU) prostor.

Naše raziskovalne aktivnosti so sestavni del trajnostnega gradbeništva, zato razvoj tehnologij za varovanje okolja in metod za ocenjevanje celostnih vplivov na okolje (LCA) predstavljajo pomemben del. Na osnovi omenjene metodologije edini v Sloveniji izdajamo tudi okoljske deklaracije proizvodov, oziroma EPD (Environmental product declaration). Nekatere tehnologije imobilizacije nevarnih odpadkov in ekoremediacije, ki smo jih razvili skupaj z različnimi partnerji, se že uporabljajo na več področjih v Sloveniji.

3.7. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja

Pozitiven rezultat v višini dobrih 343 tisoč € (+133% v primerjavi z letom 2016) predstavlja v razmerah še vedno relativno slabega stanja v gradbeništvu nedvoumen dokaz učinkovitega in uspešnega delovanja ZAG. Glede na strukturo poslovnega rezultata in primerjavo s preteklim letom ter finančnim načrtom lahko ugotovimo, da se je ZAG v veliki meri prilagodil spremenjenim okoliščinam, med njimi tudi delni sprostitev varčevalnih ukrepov na področju plač v javnem sektorju.

Produktivnost, izražena v prihodkih na zaposlenega, se je v letu 2017 kljub 6,2% povečanju števila zaposlenih (merjeno na osnovi opravljenih ur) povečala za skoraj 3%.

Zaradi izjemno visokega presežka prihodkov nad odhodki je višja tudi donosnost sredstev v upravljanju. Omenjeni podatki za leta od 2014 do 2017 so podani v naslednji preglednici:

Doseženo	I. 2014	I. 2015	I. 2016	I. 2017
Produktivnost v €	48.272	53.500	49.900	51.347
Donosnost (v %)	1,75%	2,12%	1,49%	2,44%

3.8. Ocena nadzora javnih financ

Notranji nadzor poslovanja ZAG temelji na internih aktih poslovanja, osnovna pa sta Pravilnik o računovodstvu in Postopek o nabavi blaga in storitev. Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ je v prilogi poročila.

Na osnovi Zakona o javnih financah in Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ je ZAG že v letu 2006 kot posredni proračunski uporabnik pristopil k predpisani vzpostavitvi sistema finančnega poslovodenja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja. Zaradi racionalnosti (organizacija lastne notranje revizijske službe bi bila predraga) je ZAG tudi za leta 2016 - 2018 sklenil pogodbo z zunanjim izvajalcem (12. člen Pravilnika). Notranja revizija poslovanja za leto 2017 v času izdelave poročila še ni zaključena.

3.9. Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih

3.9.1. Poročilo o izvajanju investicijskega projekta

V okviru EU Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 in Evropskega sklada za regionalni razvoj je ZAG izvedel dva projekta in sicer obnovo Laboratorija za konstrukcije ter preureditev prostorov in nakup XRD sistema. Obe EU operaciji sta bili v letu 2015 uspešno zaključeni.

V skladu s 16. členom Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ je potrebno pripraviti poročilo o spremeljanju učinkov izvedene investicije ob poslovnem poročilu najmanj v prvih petih letih po predaji projekta v obratovanje in po koncu ekonomske dobe.

- a) Poročilo o doseganju fizičnih ciljev / kazalnikov na projektu »Obnova Laboratorija za konstrukcije«

V skladu s sklenjeno Pogodbo št. 3330-14-249003 o sofinanciraju izvedbe operacije »Obnova Laboratorija za konstrukcije« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 (podpis 8.9.2014) ter Aneksom št. 4 k Pogodbi št. 3330-14-249003, ZAG št. 6466/14 o sofinanciraju izvedbe operacije »Obnova Laboratorija za konstrukcije« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 (podpis 9.11.2015) so v 3. členu določeni vsi kazalniki, ki jih mora ZAG kot upravičenec v obdobju 2 let po koncu investicijskega operacije (do 31.12.2017) tudi uresničiti, oziroma izpolniti. Ti so sledeči:

KAZALNIKI		Izhodiščna vrednost (l. 2014)	Načrtovana vrednost do konca obdobja (l. 2017)
Učinek			
1.	Število novih stavb – za laboratorije	0	1
2.	Število novih projektov in programov	120	135
Rezultat			
3.	Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest	14	15 (+1)

Dejansko stanje do 31.12.2017:

KAZALNIKI		Končna realizacija – 31.12.2017	Končna realizacija kazalnikov
Učinek			
1.	Število novih stavb – za laboratorije	1	DA
2.	Število novih projektov in programov	163*	DA
Rezultat			
3.	Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest	15	DA

Opomba:

* Kazalnik »Število novih projektov in programov« je že v januarju 2017 dosegal število 163, kar pomeni, da je že v januarju leta 2017 presegal načrtovani kazalnik za 43 novih projektov in programov. Zaradi navedenega dejstva, predmetnega kazalnika do 31.12.2017, nismo več merili.

Na podlagi zgoraj navedenih kazalnikov je razvidno, da so vsi trije kazalniki v polnosti uresničeni, in sicer:

- Število novih stavb – za laboratorije (+1);
- Število novih projektov in programov (+43);
- Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest (+1).

V skladu z zgoraj navedenim izpolnjujemo 3. člen Aneksa št. 4 k Pogodbi št. 3330-14-249003, ZAG št. 6466/14 o sofinanciranju izvedbe operacije »Obnova Laboratorija za konstrukcije« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 (podpis 9.11.2015).

b) Poročilo o doseganju fizičnih ciljev / kazalnikov na projektu »Preureditev prostorov in nakup XRD sistema«

V skladu s sklenjeno Pogodbo št. C3330-15-249012 o sofinanciranju izvedbe operacije »Preureditev prostorov in nakup XRD sistema« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 so v 13. členu določeni vsi kazalniki, ki jih mora ZAG kot upravičenec v obdobju 2 let po koncu investicijskega operacije (do 31.12.2017) tudi uresničiti, ozziroma izpolniti. Ti so sledeči:

Šifra kazalnika	Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Utež	Izhodiščno stanje		Načrtovana vrednost	
				Leto	Vrednost	Leto	Vrednost
2.1	Število novih delovnih mest	Rezultat	1	2015	51	2016	52
8.55	Število raziskovalnih organizacij s področja naravoslovja in tehnike, preseljenih v prenovljene prostore	Učinek	1	2015	0	2016	1

Dejansko stanje na dan 31.12.2017:

Šifra kazalnika	Naziv kazalnika	Vrsta kazalnika	Končna realizacija – 31.12.2017	Končna realizacija kazalnikov
2.1	Število novih delovnih mest	Rezultat	52	DA
8.55	Število raziskovalnih organizacij s področja naravoslovja in tehnike, preseljenih v prenovljene prostore	Učinek	1	DA

Na podlagi navedenih kazalnikov je razvidno, da sta oba kazalnika v polnosti uresničena, in sicer:

- Število novih delovnih mest (+1), ki se je odprlo z dnem 1.1.2016;
- Število raziskovalnih organizacij s področja naravoslovja in tehnike, preseljenih v prenovljene prostore (+1).

V skladu z zgoraj navedenim izpolnjujemo 13. člen Pogodbe št. C3330-15-249012 o sofinanciraju izvedbe operacije »Preureditev prostorov in nakup XRD sistema« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013.

3.9.2. Investicije

Vrednost ostalih investicijskih vlaganj v letu 2017 in primerjava s planom je prikazana v spodnji preglednici.

Skupina / v €	Doseženo 2016	Plan 2017	Doseženo 2017	Viri financiranja
Oprema za osnovno dejavnost	302.000	650.000	722.857	Lastni viri – amortizacija ZAG
Računalniški programi in oprema	163.000	170.000	114.304	Lastni viri – amortizacija ZAG
Službena in terenska vozila	72.000	100.000	17.690	Lastni viri – amortizacija ZAG
Objekti *			275.145	Presežek prihodkov nad odhodki
Zemljišča *			369.564	Presežek prihodkov nad odhodki
Ostala oprema	88.000	80.000	88.149	Lastni viri – amortizacija ZAG

Knjižni fond	5.000	5.000	2.254	Lastni viri – amortizacija ZAG
SKUPAJ	630.000	1.005.000	1.589.963	

*ZAG je v sklopu zamenjave in odkupa zemljišč in zgradb z ZRMK d.d. porabil za 644.709 EUR presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let (Sklep Vlade RS je glasil na znesek 700.000 EUR). Ta znesek v naravi predstavlja nove (dodatne) pridobitve zemljišč in objektov ZAG (ozioroma Republike Slovenije kot lastnika) na Dimičevi ulici 12. Z osnovno, menjalno pogodbo pa sta ZAG (ozioroma Republika Slovenija kot lastnik) in ZRMK d.d. zamenjala idealne deleže na parcelah na Dimičevi ulici 12 v vrednosti 623.004 EUR in za ta znesek izvedla kompenzacijo. S tem sta vsak na svojih parcelah postala 100% lastnika.

Prikaz realiziranih investicij po denarnem toku je viden iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka.

3.9.3. Investicijsko vzdrževanje

Pred opravljenimi selitvami naših sodelavcev v novo zgradbo je bilo obnovljenih 33 pisarn, sejna soba, čajna kuhinja, dva hodnika in en laboratorij, za kar je ZAG odštel 81.676,18 € (brez DDV). V novi zgradbi smo izvedli obnovo električne napeljave in meritve tako, da le-ta sedaj ustreza tehničnim predpisom (14.072,60 € brez DDV). Po selitvi sodelavcev iz stare zgradbe v novo je odpadla potreba po sanaciji električne napeljave v stari zgradbi s strani ZAG, saj jo sedaj večinsko zaseda ZR Invest d.d.

V času izvajanja plana dela za 2017 je bila izločena varianta graditve požarnega laboratorija na Dimičevi, zato ni bilo potrebno rušiti t.i. zgradbe Jelovica in preseliti Laboratorija za betone.

V navedenem laboratoriju smo opravili nekaj nujnih vzdrževalnih del v višini 3.843,22 € brez DDV.

Dvigala smo obnovili v zakonsko določenem delu (7.500 € brez DDV).

Opravljenih je bilo nekaj intervencijskih del ter manjših posegov in obnov, katerih potreba je nastala v času izvajanja plana dela.

št. IVD	objekt (naslov)	opis	plan v € brez DDV	vir financiranja	realizacija v € brez DDV
1	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova pisarn v 2. in 3. nadstropju nove zgradbe	100.000,00	Lastni vir – amortiz. ZAG	81.676,18
2	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova Laboratorija za betone	50.000,00	Lastni vir – amortiz.	3.843,22

				ZAG	
3	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova vhodne avle, recepcije in vgradnja drsnih vrat	30.000,00		
4	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova prostora za klima komoro v kleti (SM 480)	12.000,00		
5	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova prostorov pred XRD sistemom	10.000,00		
6	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	menjava steklenih vrat v 3. nadstropju	3.000,00		
7	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova tlaka v kontejnerju	5.000,00		
8	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	menjava svetil v 3. in 4. nadstropju, knjižnica	8.000,00	Lastni vir – amortiz. ZAG	2.969,26
9	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova dvigal (3)	19.000,00	Lastni vir – amortiz. ZAG	7.500,00
10	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	celovita prenova elektroinstalacij	70.000,00	Lastni vir – amortiz. ZAG	14.072,60
11	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	obnova ženskih toalet v 2. in 3. nadstropju	20.000,00		
12	DIMIČEVA - SEDEŽ LJ	intervencije	30.000,00	Lastni vir – amortiz. ZAG	13.700,00
13	BARBARIGA	zgornji apartma	7.000,00		
			364.000,00		123.761,26

Prikaz realiziranega investicijskega vzdrževanja po denarnem toku je viden iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka.

3.10. Realizacija načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem

V letu 2017 nismo načrtovali razpolaganja oziroma pridobivanja nepremičnega premoženja v breme proračunskih sredstev, niti razpolaganja oziroma pridobivanja premičnega premoženja nad vrednostjo 10.000 €. Naknadno smo zaradi spremenjenih potreb in okoliščin, ki jih ni bilo mogoče določiti ob pripravi načrta ravnanja, v Evidenco nameravanih sklenitev pravnih poslov izven veljavnih načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2017 vključili tudi razpolaganje s 65/100 solastniškega deleža na parc. št. 251/8 in 250/2, obe k.o. 2636 Bežigrad.

Prodajo smo v letu 2017 tudi realizirali.

3.11. Analiza kadrovanja, kadrovska politika in izobrazbena struktura

Število zaposlenih v osebah in FTE na dan 31.12.2017 in na dan 31.12.2016 – skupaj in ločeno za določen in nedoločen čas po vrstah delovnih mest je podano v naslednji preglednici:

	Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2017	Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2016
REDNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	81	61
nedoločen čas	62	54
določen čas	19	7
DOPOLNILNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (147. člen ZDR-1) (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	0	1
nedoločen čas	0	0
določen čas	0	1
MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002, H017003 IN H018001)	5	8
nedoločen čas	0	0
določen čas	5	8
STROKOVNO OSEBJE (DM plačnih skupin oz. podskupin B, H2, I, G in J1)	99	103
nedoločen čas	92	96
določen čas	7	7
ADMINISTRATIVNO IN OSTALO STROKOVNO TEHNIČNO OSEBJE (DM plačne podskupine J2 in J3)	9	9
nedoločen čas	8	9
določen čas	1	0
Skupaj	194	182

Kadrovska struktura po letih ob upoštevanju preračunanega števila zaposlenih (FTE) je podana v naslednji preglednici:

	Št. zaposlenih v FTE na dan 31. 12. 2017	Št. zaposlenih v FTE na dan 31. 12. 2016
REDNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	79,55	59,85
nedoločen čas	61,35	53,35
določen čas	18,20	6,50
DOPOLNILNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (147. člen ZDR-1) (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	0	0,20

nedoločen čas	0	0
določen čas	0	0,20
MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002, H017003 IN H018001)	5	8
nedoločen čas	0	0
določen čas	5	8
STROKOVNO OSEBJE (DM plačnih skupin oz. podskupin B, H2, I, G in J1)	98,875	102,875
nedoločen čas	91,875	95,875
določen čas	7	7
ADMINISTRATIVNO IN OSTALO STROKOVNO TEHNIČNO OSEBJE (DM plačne podskupine J2 in J3)	9	9
nedoločen čas	8	9
določen čas	1	0
Skupaj	192,425	179,925

V zadnjem letu je bilo zaposlovanje povečano zaradi večjega števila razvojno-raziskovalnih aktivnosti, ki jih ZAG izvaja v številnih mednarodnih in industrijskih projektih. Nujno je povezovanje znanj iz različnih segmentov: materiali, konstrukcije, gradbena fizika, prometna infrastruktura, informatika, digitalizacija. Podobno je tudi pri strokovnih dejavnostih, saj se večinoma ne omejujejo več le na posamezno področje. Omenjene zaposlitve se odražajo tudi v izboljšani kadrovski strukturi zaposlenih. Zaradi hitrih tehnoloških sprememb in trendov v znanosti in raziskavah pa na določenih področjih še vedno čutimo pomanjkanje posameznih visoko-izobraženih strokovnjakov, ki bi omogočili hitrejši razvoj posameznih dejavnosti.

Zaposleni glede na vir financiranja upoštevaje določila Uredbe o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremeljanja njihovega izvajanja za leti 2017 in 2018 (Ur.l. RS, št. 84/16) na dan 1.1.2018 v primerjavi s 1.1.2017

Viri	Realizacija 1. 1. 2018	Realizacija 1. 1. 2017
1. Državni proračun	0,000	0,000
2. Proračun občin	0,000	0,000
3. ZZZS in ZPIZ	0,000	0,000
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)	0,000	0,000
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	116,007	124,692
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij	0,000	0,000

Viri	Realizacija 1. 1. 2018	Realizacija 1. 1. 2017
7. Sredstva Evropske unije ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	15,310	15,498
8. Sredstva za financiranje javnih del	0,000	0,000
9. Sredstva ZZZS za zdravnike pripravnike in specializante, zdravstvene delavce pripravnike, zdravstvene sodelavce pripravnike in sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe namenjena za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti (namenska sredstva)	59,108	40,235
10. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14), ne glede na vir iz katerega se financiraju njihove plače	0,000	0,000
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 10. točke)	190,425	180,425
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	0,000	0,000
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9 in 10	190,425	180,425

Število novih zaposlitev, upokojitev, prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas ter odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razlogov nesposobnosti v FTE v letu 2017

Šifra delovnega mesta	Naziv delovnega mesta	Število upokojitev (v FTE)	Število oseb, ki jim je prenehala pogodba o zaposlitvi za določen čas in so bili upravičeni do odpravnine (v FTE)	Število zaposlenih, ki jim je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnih razlogov (ali iz razloga nesposobnosti) (v FTE)	Število novih zaposlitev za nedoločen čas (v FTE)	Število novih zaposlitev za določen čas (v FTE)
H019008	Znanstveni svetnik	0,5				
H017003	Mladi raziskovalec na enovitem doktorskem študiju		1,0			
J016044	Vodilni inženir VI			1,0		
J034032	Laborant IV	1,0				1,0
J017915	Vodja finančno računovodske službe II				1,0	

I017147	Višji področni svetovalec III				1,0	
H027002	Strokovni sodelavec					1,0
J017106	Samostojni strokovni sodelavec VII/2					1,0
J017013	Diplomirani inženir VII/1					1,0
J017102	Samostojni strokovni delavec VII/2 (I)					2,0
J015027	Projektni sodelavec V					2,0
H017001	Asistent					2,0
H019001	Asistent z doktoratom					8,0
J017103	Samostojni strokovni delavec VII/2 (II)					1,0
H027006	Višji strokovni sodelavec					1,0
SKUPAJ		1,5	1,0	1,0	2,0	20,0

Gostujoči raziskovalci

	od 1 do 6 mesecev	od 6 mes. in 1 dan do 12 mesecev	dlje kot 12 mesecev
Tuji raziskovalci, gostujoči pri nas (število)	6	0	0
Domači raziskovalci, gostujoči v tujini (število)	5	0	0
Države iz katerih so prišli tuji raziskovalci (po instituciji, v kateri so zaposleni):	Srbija, Hrvaška, Avstrija, Turčija, Nizozemska, Danska, Španija	/	/
Države iz katerih so prišli tuji raziskovalci (po državljanstvu raziskovalca):	Srbija, Hrvaška, Avstrija, Turčija, Danska, Španija	/	/
Države gostovanja domačih raziskovalcev	Avstrija, Španija, Srbija, Makedonija, Poljska	/	/

3.12. Povzetek

V letu 2017 je ZAG dosegel večino zastavljenih ciljev, saj so bili prihodki za približno 6 % večji od finančnega načrta. Istočasno je presežek prihodkov nad odhodki znašal približno 344 tisoč €. Nekoliko so se znižali prihodki iz področja kontrole kakovosti in delno povečali prihodki iz strokovnih aktivnosti (ostale dejavnosti za trg). Bistveno so se zvišali prihodki iz razvojno-raziskovalnih aktivnosti, tako da predstavljajo že skoraj 40% celotnih prihodkov. Pri tem je potrebno omeniti, da je bil predvsem na področju Strategije pametne specializacije (SPS) obseg aktivnosti bistveno večji kot to kažejo prihodki. Zelo veliko naporov je bilo vloženih tudi v pripravo EU H2020 in EIT predlogov projektov. Na vseh omenjenih segmentih smo bili dokaj uspešni, vendar nam razmerje med ceno ure in dejanskimi stroški dolgoročno ne stabilizira finančne situacije. Pričakujemo, da se nam bodo vlaganja v raziskave in tesno sodelovanje z industrijo obrestovalo pri razvoju naših strokovnih dejavnosti.

Vsebinska raznolikost področij na katerih delujemo in njihov hiter razvoj nam do določene mere otežuje kadrovsko situacijo. Večina naših raziskovalcev (tudi doktorjev znanosti) dela istočasno na različnih strokovnih nalogah in ne samo na znanstvenem področju. Obremenjenost raziskovalcev z razvojno-raziskovalnimi in strokovnimi nalogami je tudi eden od vzrokov, da število znanstvenih bibliografskih enot ni večje. Kljub temu smo pri znanstvenem delovanju tudi v okviru sodelovanja z ARRS med najuspešnejšimi na širšem področju gradbeništva. Zaradi razbremenitve ključnih raziskovalcev in pravočasnega prenosa znanja smo nekoliko povečali število raziskovalcev z zaposlitvijo več mladih doktorjev znanosti. Omenjene zaposlitve so praviloma le za določen čas, oziroma trajanje projektov. Vendar ob razvoju določenih področij in staranju zaposlenih pričakujemo, da se bodo nekatere zaposlitve spremenile v nedoločen čas. Istočasno moramo zaradi upokojevanja inženirskega kadra načrtovati tudi njihove zamenjave.

V zadnjem obdobju smo obnovili večino laboratorijskih delovnic, vključno s halo Laboratorija za konstrukcije. Lani smo po dogovoru z ZRMK d.d. končno izvedli menjavo in odkup zemljišč, ter preselitev v svoje prostore v novi stavbi na Dimičevi 12. Oboje nam bo omogočilo nadaljnji razvoj določenih dejavnosti. Dokončali smo tudi večino potrebnih dokumentacij za izgradnjo Požarnega laboratorija v Logatcu.

Zaključimo lahko, da je bil ZAG tudi v letu 2017 glede na razmere, v katerih delujemo, dokaj uspešen. S svojim multidisciplinarnim delovanjem na različnih področjih gradbeništva ter povezovanjem temeljnih in uporabnih raziskav z reševanjem realnih problemov je ZAG postal prepoznaven doma in še bolj v tujini. Glede relevantnih kazalcev (vpetost v EU raziskovalni prostor, sodelovanje v tehničnih odborih, povezovanje znanosti in tehnologije) je ZAG najboljši med podobnimi inštituti v novih članicah in primerljiv z najboljšimi inštituti v razvitih državah EU. To seveda ne pomeni, da sprotno prilagajanje svetovnim trendom (digitalizacija tehnoloških procesov – industrija 4.0) in tesna

navezаност na določene znanstvene preboje (nanotehnologija, metodologije ocenjevanja celovitih vplivov na okolje) ni nujno. Žal državne inštitucije in podjetja v državni lasti ne znajo v zadostni meri izkoristiti našega razvojnega in tehnološkega potenciala.

RAČUNOVODSKO POREČILO

Računovodske izkaze, ki sestavljajo zaključni račun za leto 2017, in so sestavljeni po določbah Zakona o javnih financah, Zakona o računovodstvu, Navodil o pripravi zaključnega računa posrednih uporabnikov proračuna, Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter Navodil matičnega ministrstva (MIZŠ) o pripravi letnega poročila za leto 2017, sestavljajo:

- Bilanca stanja
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (obračunsko)
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
- Realizacija prihodkov iz proračuna RS
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- Stanje in gibanje neop. dolgoročnih sredstev in opredmet. osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Vsi omenjeni dokumenti so priloženi poročilu.

V skladu z Uredbo o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Ur. l. RS 97/09) je priloga poročilu tudi obrazec »Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu« za leto 2017.

Pojasnila k izkazom

ZAG je davčni zavezanec in zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb. Med prihodki javne službe izkazuje sredstva, prejeta za izvajanje raziskovalnih projektov in programov, ustanovitvene obveznosti ARRS in sredstva za izvajanje raziskovalnih projektov, ko so financirani s strani Evropske komisije. Prihodki, ki jih ZAG pridobiva na trgu na osnovi javnih naročil državnih organov, agencij in podjetij v večinski državni lasti, so izkazani med tržnimi prihodki. Med tržnimi prihodki so izkazani tudi vsi prihodki iz privatnega sektorja (za izdelavo ekspertnih mnenj in poročil, certifikatov in podobnih storitev).

Bilanca stanja

- Podatki o dolgoročnih sredstvih

V €	31.12.2016	31.12.2017	INDEKS 2017/16
NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	152.003	159.167	104,7
NEPREMIČNINE	4.444.748	5.521.024	124,2
OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.961.718	2.121.699	108,2
DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	15.000	#DIV/0!
DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	404.658	82.951	20,5
DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	9.217	4.025	43,7
SKUPAJ	6.972.344	7.903.866	113,4

Iz zgornje preglednice je razvidno, da se je vrednost dolgoročnih sredstev v letu 2017 povečala za 13,4%. Največje spremembe so na tudi sicer najpomembnejši postavki, to so zemljišča in nepremičnine. Razlog za povečanje je ureditev lastniških razmerij med ZAG in ZRMK d.d. na Dimičevi ulici 12. Partnerja sta z menjalno in kupoprodajno zaokrožila svoje lastništvo na doslej skupni lastnini (lastništvo idealnih deležev). Poleg menjave idealnih deležev je ZAG odkupil dodatna zemljišče in zgradbe, kar je razvidno iz 24,2% povečanja vrednosti te postavke v bilanci stanja. Delež ZAG na Dimičevi ulici 12 se je s tem povečal od 65% na 78%.

Neodpisana vrednost opreme in drugih osnovnih sredstev se je povečala za 160 tisoč € oziroma za 8,2%. Za toliko je bila nakupna vrednost novo nabavljenе opreme višja od obračunane amortizacije v letu 2017. ZAG ima v uporabi precej raziskovalne opreme, ki je že v celoti amortizirana. Navajamo nekaj največjih kosov:

inv. Številka	Naziv	nabavna vrednost
2507800	ZWICK 2500kN UNIVERZALNI PRESKUŠEVALNI TRGALNI STROJ	691.521,39
2673600	APARAT DINAMIČNI TORZIJSKI TRIOSNI WB7025/200T/HD	175.533,63
2673700	APARAT DINAMIČNI ŠTIRITOČKOVNI WB20-SH0063-S1 ZA PREISKAVE ASFALTOV	166.750,39
2739000	MIKROSKOP METALOGRAFSKI IN KONFOKALNI ZEISS	152.044,63
2829000	AVTOCLAVE SSRT Z ELEKTROKEMIJSKO OPREMO	198.824,22
2829300	KOMORA KALORIMETRIČNA ZA LABORATORIJSKO MERJENJE TOPLOTNIH LASTNOSTI	287.826,00
2829400	SISTEM ZA RTG.MIKROTOMOGRAF.XR-MicroXCT-400 3D X-R	494.484,00
2849300	ZWICK 600kN Z600E UNIVERZALNI PRESKUSNI STROJ	174.365,95

Med dolgoročno danimi posojili in depoziti so izkazani namenski depoziti – zahtevani polog za pridobitev bančnih garancij za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti. V letu 2017 se je zneselek teh depozitov (z zapadlostjo preko enega leta, torej po 31.12.2018) zmanjšal iz 404 tisoč € na 83 tisoč €.

- Podatki o kratkoročnih sredstvih

V €	31.12.2016	31.12.2017	INDEKS 2017/16
DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	55	180	327,3
DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	174.818	206.331	118,0
KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	1.425.971	1.583.241	111,0
DANI PREDUJMI IN VARŠCINE	947	7.594	801,9
KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	219.023	348.231	159,0
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	7.077.379	7.069.262	99,9
KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	5.012	6.297	125,6
DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	82.272	16.297	19,8
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	9.616	30.810	320,4
SKUPAJ	8.995.093	9.268.243	103,0

Največji delež med kratkoročnimi sredstvi (74% konec leta 2017) predstavljajo kratkoročne finančne naložbe. To so kratkoročni depoziti (zapadlost do enega leta) pri zakladništvu Ministrstva za finance. Njihova višina se v primerjavi s preteklim letom ni spremenila. Manjši del teh depozitov, 369 tisoč €, predstavlja depoziti pri poslovnih bankah, ki so, tako kot zgoraj omenjeni dolgoročni, zahtevani polog za pridobitev bančnih garancij. Terjatve do kupcev doma in v tujini so konec leta 2017 znašale 1.534 tisoč €, kar je bilo 11 % več kot konec leta 2016. Kupce, ki ne poravnava svojih obveznosti v roku, mesečno opominjamo. Če je potrebno, izterjujemo obveznosti tudi po sodni poti. V okviru drugih terjatev so izkazane terjatve za vstopni DDV in druge terjatve do državnih institucij.

- Podatki o kratkoročnih obveznostih

V €	31.12.2016	31.12.2017	INDEKS 2017/16
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠCINE	1.041.201	1.533.823	147,3
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	484.885	603.895	124,5
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	356.986	363.850	101,9
DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	200.385	239.012	119,3

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	35.497	25.561	72,0
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	5	8	160,0
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	61.133	35.680	58,4
SKUPAJ	2.180.092	2.801.829	128,5

Med kratkoročnimi predujmi in varščinami, ki so se v letu 2017 povečali za 47% so v veliki večini (1.458 tisoč €) prejeti avansi za EU projekte. Razliko, to je 77 tisoč € predstavljajo predplačila domačih in tujih partnerjev iz poslovanja na trgu. Kratkoročne obveznosti do zaposlenih so bile konec leta 2017 za 24,5% višje od stanja na dan 31.12.2016 zaradi izplačila delovne uspešnosti iz naslova prodaje na trgu v februarju 2018. Višina kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev se v primerjavi s preteklim letom skoraj ni spremenila. V okviru drugih obveznosti, ki so konec leta 2017 znašale 239 tisoč € in so se v primerjavi s preteklim povečale za 19%, so izkazane obveznosti za davke iz plač v višini 101 tisoč € in obveznosti za DDV v višini 128 tisoč €.

V pasivnih časovnih razmejitvah so prejeta sredstva za partnerje pri projektih, kjer je ZAG koordinator (44 tisoč €) ter vnaprej obračunane obveznosti za plače iz naslova delovne uspešnosti (17 tisoč €).

- Podatki o lastnih virih in dolgoročnih obveznostih

Med dolgoročne obveznosti spadajo obveznosti do ustanovitelja, Republike Slovenije, za neopredmetena osnovna in opredmetena dolgoročna sredstva. Konec leta 2017 so znašale 10,631 mio €, kar je za 900 tisoč € več kot konec leta 2016. Osnovni razlog za povečanje je dokup nepremičnin, predstavljen v točki o dolgoročnih sredstvih. Kumulirani presežek prihodkov nad odhodki konec leta 2017 je znašal 3,739 mio €. V letu 2017 se je znižal za 644 tisoč €, porabljenih za omenjeni dokup nepremičnin od ZRMK d.d., povečal pa za 344 tisoč € presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2017. Na dan 31.12.2017 je imel ZAG izkazano dolgoročno finančno maložbo v višini 15.000 EUR. Gre za ustanovitveni kapital v Center odličnosti InnoRewCoe, soglasje k vplačilu pa je podala tudi Vlada RS.

Med obveznimi sestavinami letnega poročila navajamo še naslednja pojasnila in kazalce bilance stanja:

ZAG nima oblikovanih dolgoročnih rezervacij. V bilanci stanja ZAG je izkazan kumulativni presežek prihodkov nad odhodki. ZAG nima zalog gotovih izdelkov in nedovršene proizvodnje. Konec leta ZAG ni imel neplačanih zapadlih obveznosti do dobaviteljev. Na kontih izvenbilančne evidence ima ZAG izkazane garancije za resnost ponudb in dobro izvedbo del do naročnikov iz postopkov javnih naročil (tržna dejavnost).

Kazalci bilance stanja	31.12.2016	31.12.2017
- Stopnja odpisanosti opreme	87,5%	87,2%

- Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme	80,5%	80,9%
- Delež nepremičnin v celotnih sredstvih	25,5%	34,6%
- Delež opreme v celotnih sredstvih	11,2%	13,3%
-Delež PČR v kratkoročnih obveznostih	2,8%	1,2%

Izkazi prihodkov in odhodkov

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Celotni prihodki ZAG so v letu 2017 znašali 9.690 tisoč €, kar je za 8,6% več kot v letu 2016. Celotni odhodki so dosegli 9.346 tisoč €, to je bilo za 6,5% več v primerjavi s preteklim letom. Presežek prihodkov je leta 2017 je znašal 344 tisoč €, kar bilo za 133% več kot leta 2016 (147 tisoč €).

Struktura stroškov v letih 2017 in 2016 ter primerjava med letoma:

v €	Delo	Material	Storitve	Amortiz.	Ostalo	Skupaj
Leto 2016	5.479.309	627.052	1.814.159	663.244	189.956	8.773.720
Leto 2017	6.123.563	603.754	1.676.499	669.863	272.481	9.346.160
Indeks 2017/16	111,8	96,3	92,4	101,0	143,4	106,5

v %	Delo	Material	Storitve	Amortiz.	Ostalo	Skupaj
Leto 2016	62,5%	7,1%	20,7%	7,6%	2,2%	100,0%
Leto 2017	65,5%	6,5%	17,9%	7,2%	2,9%	100,0%

Bistvena razlika med letoma 2016 in 2017 je v stroških dela. Vidimo, da je skoraj 12% dvig v primerjavi s preteklim letom pomenil tudi za 3% točke povečanja v strukturi celotnih stroškov. Po drugi strani pa so se za dobrih 7% zmanjšali stroški storitev in to predvsem na račun nižjih stroškov partnerjev v skupnih podvigih (»joint venture«) pri izvajanju zunanje kontrole kakovosti na infrastrukturnih objektih v lasti države. V primerjavi s preteklim letom so se opazno povečali tudi »ostali stroški«, ki pa predstavljajo manj kot 3% vseh stroškov. Vsebinsko gre povečanje predvsem na račun članarin v mednarodnih organizacijah in za povčane stroške akreditacij.

V spodnjih dveh tabelah so navedeni največji stroški materiala in storitev:

Skupina stroškov - material	Doseženo v letu 2017 – v €
Splošni material in surovine	180.506
Stroški nadomestnih delov	104.971
Stroški električne energije	67.984
Stroški ogrevanja	66.142
Goriva za prevozna sredstva	61.176

Skupina stroškov - storitve	Doseženo v letu 2017 – v €
Stroški storitev opravljanja dejavnosti	473.781
Stroški sl. potovanj in izobraževanj	296.798
Stroški vzdrževanja	272.763
Stroški članarin	107.965
Stroški akreditacij	76.910
Stroški čiščenja	69.088,77

623.550 € amortizacije se nanaša na opredmetena osnovna sredstva, ostalo je amortizacija neopredmetenih sredstev.

Povprečni prihodek na zaposlenega je leta 2017 znašal 51.373 €, kar je 3% več, kot v letu 2016. Povprečni strošek dela na zaposlenega se je v letu 2017 povečal na 32.746 €, kar je za 5% več kot leta 2016, ko je znašal 31.132 €.

- Sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

Skupni znesek sredstev za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu je v letu 2017 (v izkazu uspeha po obračunskem načelu) znašal 342.741 €. V tem znesku je zajetih 37.662 € razlike med dovoljenim in izplačanim obsegom sredstev za delovno uspešnost iz leta 2016 ter 305.077 € akontativno izplačanih sredstev na osnovi izračuna za leto 2017. Izračun na predpisanim obrazcu je v prilogi. Razlika med dovoljenim obsegom sredstev za leto 2017 in dejanskimi izplačili znaša 19.285,5 € in bo predvidoma izplačana v letu 2018. Upravni odbor ZAG je bil z izplačilom delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu seznanjen na redni seji pri obravnavi in sprejemu Letnega poročila za leto 2017, katerega sestavni del je bil tudi obrazec Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

- Druga pojasnila v zvezi s stroški poslovanja

- bruto stroški nadurnega dela so znašali 105 tisoč €, stroški povečanega obsega dela pa 19 tisoč €
- ocenjujemo, da so bili znašali stroški plač zaradi doseženih napredovanj višji za dobra 2% oziroma za 105 tisoč €. Pri tem je treba opozoriti, da gre primerjavo stroškov plač med letoma 2017 in 2016 in da je bila večina napredovanj, ki je vplivala na to povečanje izvedena v decembru 2015
- dodatek za delovno dobo je bil izplačan v skupnem znesku 232 tisoč €, premije PDPZ v letu 2017 so znašale 31 tisoč €. Znesek jubilejnih nagrad je znašal manj kot 4 tisoč €.
- stroški odpravnin, izplačane so bile izključno zaradi odhodov v pokoj, so znašali 12 tisoč €
- stroški regresa za letni dopust so znašali 137 tisoč €, stroški prehrane med delom 147 tisoč € in stroški prevoza na delo 217 tisoč €
- sejnine članom organov upravljanja so znašale 3 tisoč €

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Sestava prihodkov	Javna služba	Prodaja na trgu	Skupaj
Leto 2016	2.856.326	5.926.140	8.782.466
Delež v %	32,5%	67,5%	100,0%
Leto 2017	3.589.441	6.017.464	9.606.906
Delež v %	37,4%	62,6%	100,0%

Delež prihodkov iz izvajanja javne službe v letu 2017 je znašal 37,4% in je bil za pet odstotnih točk višji, kot leta 2016. Delež tržne dejavnosti je leta 2017 znašal 62,6%. Presežek prihodkov nad odhodki po obračunskem načelu je bil ustvarjen v tržni dejavnosti, presežek prihodkov v javni službi je znašal 439 €. Večino stroškov pri poslovanju lahko razporedimo neposredno po posameznih projektih in s tem na javno službo in trg, posredni stroški so razdeljeni v razmeju med doseženimi prihodki. Obračunana amortizacija za javno službo je znašala 275 tisoč €, na področju tržne dejavnosti pa 395 tisoč €.

- Izkaz prihodkov in odhodkov po denanem toku

Sestava prihodkov	Javna služba	(JS - samo investicije)	Prodaja na trgu	Skupaj
Leto 2016	3.129.421	0	5.703.431	8.832.852
Delež v %	35,4%	0,0%	64,6%	100,0%
Leto 2017	4.871.180	623.305	5.767.061	10.638.23
Delež v %	45,8%	5,9%	54,2%	100,0%

Iz table je razvidno, da se je znesek in delež sredstev iz javne službe v letu 2017 precej povečal, tako v absolutnem znesku, kot tudi v deležu celotnih prihodkov. Razlog so tako sredstva, ki so izkazana tudi v obračunskem izkazu, še bolj pa prejeti avansi iz EU sredstev, ki še niso bila obračunana v poslovнем izidu po načelu nastanka poslovnega dogodka. Tudi zato lahko zgolj ponovimo, da ima izkaz po denarnem toku veliko analitično vrednost, da pa ne izraža rezultata poslovanja. Osnovna značilnost poslovanja v letu 2017 je bil sicer nedvoumno povečan obseg znanstveno raziskovalnega dela in nekoliko zmanjšan delež tržne dejavnosti. S strani MIZŠ izvajamo štiri projekte v okviru verig in mrež vrednosti in pet projektov Raziskovalci na začetku kariere. Na mednarodni ravni pa smo vključeni v projekte Obzorja 2020 in EIT Raw Materials.

Sestava odhodkov v €	Javna služba	(JS - samo investicije)	Prodaja na trgu	Skupaj odhodki
Leto 2016	3.855.884	1.168.125	5.404.230	9.260.114
Leto 2017	5.557.162	2.320.240	5.324.100	10.881.261
Indeks 2017/16	144,1	198,6	98,5	117,5

Sestava odhodkov v %	Javna služba	(JS - samo investicije)	Prodaja na trgu	Skupaj
Leto 2016	41,6%	12,6%	58,4%	100,0%
	51,1%	21,3%	48,9%	100,0%

Tudi pri odhodkovnem delu izkaza po denarnem toku je izrazito povečanje odhodkov na področju javne službe, vendar v tem primeru zaradi investicijskih odhodkov. V letu 2017 ZAG ni prejel nobenih sredstev za sofinanciranja investicij, zato je je v izkazu po denarnem toku na področju javne službe za 686 tisoč € presežka odhodkov nad prihodki.

V prvem delu poročila o poslovanju so investicijska vlaganja prikazana v nekoliko drugačnih skupinah, kot je to predpisano v Izkazu uspeha po denarnem toku. Kljub temu nam primerjava pokaže, da je skupni znesek investicijskih vlaganj po obračunskem načelu (1.589.963 EUR + 623.004 EUR = 2.212.967 EUR) skoraj enak, kot po denarnem toku (2.320.420 EUR); če seveda upoštevamo tudi kompenzirani znesek iz kupoprodajne oziroma menjalne pogodbe med Republiko Slovenijo in ZRMK d.d.. To pomeni, da je bila velika večina izvedenih investicij v letu 2017, v letu 2017 tudi plačana. Zaradi drugačnega grupiranja pa so seveda razlike med prikazanimi kategorijami. Investicijsko vzdrževanje npr., ki je v obračunskem izkazu prikazano pod eno postavko, je v Izkazu po denarnem toku izkazano v dveh delih: enkrat kot samostojna postavka in drugič v okviru povečanja vrednosti zgradb in prostorov. Tudi računalniške programe in opremo v obračunskem izkazu prikazujemo skupaj, v predpisanem izkazu po denarnem toku pa je ločena postavka nakupa nematerialnega premoženja.

Skupni presežek odhodkov nad prihodki znaša 243 tisoč €, presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje na trgu znaša torej 443 tisoč €.

- Izračun presežka prihodkov nad odhodki (po 77. členu ZIPRS1718)

V skladu z navodilom Ministrstva za finance, ki smo ga prejeli od matičnega ministrstva, je v spodnji tabeli dodan izračun presežka po ZIPRS1718. Ta se izračunava na osnovi Zakona o fiskalnem pravilu po metodologiji ESA in se razlikuje od izračunanega presežka po računovodskeih pravilih.

Zap.št.	Podatki iz IPO - denarni tok	Leto 2016	Leto 2017
1	R7 - prihodki	8.832.852	10.638.240
2	R4 - odhodki	9.260.114	10.881.261
3	Presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku (3=1-2)	-427.262	-243.021
	Podatki iz Bilance stanja na dan 31. 12.		
4	Obveznosti - razred 2		
5	Obveznosti - razred 9		

6	Sredstva - razred 1 (zap. št. 00 do 05)		
7	Skupaj (7=4+5-6)		
8	Presežek prihodkov nad odhodki po ZIPRS1718 (8=3-7)		

Presežek prihodkov nad odhodki po ZIPRS1718 se izračunava samo v primeru presežka prihodkov nad odhodki v izkazu izida po denarnem toku (zap.št. 3).

V primeru presežka odhodkov nad prihodki v izkazu poslovnega izida po denarnem toku, ki jih je ZAG v letu 2017 imel za 243 tisoč €, se presežek po ZIPRS1718 ne izračunava. Prikazani izračun je zato zgolj pojasnjevalen.

Ljubljana, 06.06.2018

Direktor:

prof. dr. Andraž Legat

